

Piskurewicz, Jan

Maria Skłodowska-Curie w Panteonie

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 40/3, 226-227

1995

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

w *University College London*; Collin A. Russell (Wielka Brytania): *Chemia J.J. Berzeliusa (1779–1848)*; Mudis Šalkauskas (Litwa): *Pierwsi chemicy na Litwie*; Eugenio Torracca (Włochy): *Osiągnięcia w zakresie chemii w drugiej połowie dziewiętnastego wieku we Włoszech*; Geert H.W. Vanpaemel (Belgia): *Profesjonalna chemia w dziewiętnastowiecznej Belgii* (krótkie wprowadzenie do tego referatu przedstawiła Brigitte Van-Tiggelen z Belgii); Walter Wetzel (Niemcy): *Przyczyny sensacyjnego powstania niemieckiej chemii i przemysłu chemicznego w drugiej połowie XIX wieku*; Stefan Zamecki (Polska): *Z dziejów chemii fizycznej w Polsce, 1918–1939*.

W konferencji uczestniczyła nadto, bez referatu, Bernadette Bensaude-Vincent (Francja), która wykazała dużą aktywność w dyskusji nad poszczególnymi referatami. Udział Nathana M. Brookesa (Stany Zjednoczone) z referatem na temat subdziedziny chemii w Rosji uznać należy za wyjątkowe wydarzenie, ponieważ konferencja skupiała europejskich historyków subdziedziny chemii. Pomysł godny powielenia w Polsce.

Od strony merytorycznej konferencja z pewnością była udanym przedsięwzięciem, chociaż przy różnych okazjach jej uczestnicy podkreślali brak reprezentantów tych krajów, w których historia subdziedziny chemii może poszczycić się poważnymi osiągnięciami.

Organizatorzy i uczestnicy konferencji w Delfach uznali celowość zorganizowania kolejnej konferencji, poświęconej głównie dziejom dwudziestowiecznej subdziedziny chemii w Europie. Można sądzić, że dzięki tym zabiegom uda się przybliżyć międzynarodowej społeczności badaczy *autentycznie europejskie* wkłady w rozwój subdziedziny chemii.

Stefan Zamecki
(Warszawa)

Przypis

¹ Por. moje *Sprawozdanie z konferencji historyków subdziedziny chemii w Dublinie*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 1995 nr 1.

MARIA SKŁODOWSKA-CURIE W PANTEONIE

Dnia 20 kwietnia 1995 r. w Paryżu uroczysto przeniesiono prochy Marii Skłodowskiej-Curie i Piotra Curie z cmentarza w podparyskim Sceaux do Panteonu, gdzie spoczywają ludzie szczególnie zasłużeń dla Francji. W uroczystościach udział wzięli m.in. prezydenci Francji i Polski – François Mitterand i Lech Wałęsa, premier Francji Eduard Balladur i córka Marii i Piotra – 91-letnia Ewa Curie.

W trakcie uroczystości prezydent Mitterand wygłosił długie przemówienie, w którym podkreślił naukowe i społeczne zasługi Marii Skłodowskiej-Curie, stawiając ją w rzędzie najwybitniejszych uczonych świata. Przypomniat, że musiała walczyć z przeciwnościami losu, a w pewnych okresach z napastliwością francuskiej prasy. Głos zabrał także Lech Wałęsa, dziękując Francuzom „za ten piękny gest”.

O uhonorowanie Marii Skłodowskiej-Curie zwróciły się jeszcze w 1992 r. do prezydenta Francji trzy znane Francuzki: deputowana do Parlamentu Europejskiego H  l  ne Carr  re d’Encause, minister ds. socjalnych Simone Veil oraz była deputowana Fran  oise Gaspard. Podkreślały, że w Panteonie pochowani są sami m  czy  ni i że najwyższa pora, aby stan ten zmieni  . Mitterand zaakceptowa   t   inicjatyw  , a urzędowy dekret wydano symbolicznie w Dniu Kobiet – 8 marca. Jak z tego wynika, o przenosinach prochów Marii do Panteonu zadecydowały względy raczej drugorzędne, co oczywiście nie zmienia postaci rzeczy.

Mari   i Piotra uczci  l także niedawno Bank Francji, wprowadzając do obiegu banknot 500 frankowy z ich podobiznami.

W Polsce pami  c Marii Skłodowskiej-Curie w sposób trwały uczci  l Instytut Historii Nauki PAN. Ju  z w 1994 r. ukazała się staraniem Instytutu (przy współpracy Polskiego Towarzystwa Chemicznego) obszerna, 450-stronicowa *Korespondencja polska Marii Skłodowskiej-Curie* w opracowaniu K. Kabzińskiej, M. Ma  ewicz, J. Piskurewicz i J. R  ziewicz. W przygotowaniu znajduje się następny tom obejmujący korespondencj   M. Skłodowskiej-Curie z uczonymi Europy   rodkowej i Wschodniej.

Jan Piskurewicz
(Warszawa)

WYSTAWA FOTOGRAMÓW LEONA BARSZCZEWSKIEGO

W 85 rocznic   śmierci p  ka Leona Barszczewskiego (1849–1910), badacza i fotografa dokumentalisty Azji   rodkowej, 24 marca 1995 roku została – dzięki staraniom rodziny – otwarta w Muzeum Azji i Pacyfiku w Warszawie wystawa jego prac fotograficznych.

Leon Barszczewski urodzi  l się w Warszawie. Wykształcenie zdoby  l w szkołach wojskowych, po których trafi  l do oddziału kartograficznego. Tam znalaz  l warunki do realizacji swoich pasji badawczych. Rozpoc  z  l penetracj   terenów Azji   rodkowej, a szczególnie rejonu Zerawszanu, Gór Hisarskich i wschodniej Buchary. Zdobyl   uznanie jako glaciolog i biolog, zajmowa  l si   tak  ec geologią, mineralogią, archeologią, histori   i etnografi   tych obszarów azjatyckich. Z jego zbiorów w Samarkandzie urządzono muzeum regionalne.